



معاونت آموزش قوه قضائیه

کمیسیون های اداری و شبه قضایی

آموزش خاص اعضای شورای حل اختلاف (۳۷)

اداره کل آموزش کارکنان اداری قوه قضائیه

اداره آموزش شورای حل اختلاف

۱۳۸۷

قوه قضاییه، معاونت آموزش

کمیسیونهای اداری و شبه قضایی - آموزش خاص اعضای شورای حل اختلاف (۳۷) / تهیه
کننده اداره کل آموزش کارمندان - اداره آموزش شورای حل اختلاف - قم: نشر قضا؛ ۱۳۸۷
۷۲ ص. - (نشر قضا؛ ۲۸۱)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۴-۰۸۶-۳

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱. شورای حل اختلاف - - قوانین و مقررات - - ایران. ۲. حل اختلاف - - ایران. الف. اداره
کل آموزش کارمندان، معاونت آموزش. ب. عنوان.

۳۴۷/۵۵۰

کتاب ۱۸۲۹/ق KMH

۱۳۸۷



نشر قضا



قوه قضاییه
معاونت آموزش

عنوان: کمیسیونهای اداری و شبه قضایی

محقق: حمید زمانی

بازنویسی و تصحیح: مهدی خالعی

کارشناسی و تنظیم: محمدمهدی امامی صادقلو

نگارنده: ابوالفضل نیکوکار

تایپ: دبیرخانه مرکزی

صفحه آراهی: سمیه شاکردی

ناشر: نشر قضا

محرر نشر: مبین سلیم آبادی

ویرایش اول: قم، زمستان ۱۳۸۷

شمارگان: ۵ هزار نسخه

لایحه نگار: ویرایش و تصحیح: اسراء

همه حقوق ویژه ناشر است

نسخه حاضر از بودجه بیت المال تهیه شده و قابل خرید و فروش نمی باشد.

نظریات مطروحه در این کتاب الزاماً دیدگاه معاونت آموزش قوه قضاییه نیست.

تهران: فا فا فا شمالی، روزی روزی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، بخش ف ف ف، ساختمان شماره ۳ قوه قضاییه

معاونت آموزش قوه قضاییه تلفن: ۴۰ - ۸۸۹۲۳۶۷۳۳ و ۷۰ - ۸۸۹۱۹۴۶۵ (۰۲۱)

پست الکترونیک: info@law-training.ir

فهرست مطالب

مقدمه	۱
فصل اول: کمیسیونهای موضوع قوانین و مقررات شهر و شهرداری	۳
گفتار اول: کمیسیون موضوع ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	۳
بند اول: اعضاء	۵
بند دوم: چگونگی تشکیل جلسه و رسمیت آن	۵
بند سوم: صلاحیت	۶
بند چهارم: نحوه رسیدگی و صدور رأی	۹
گفتار دوم: کمیسیون موضوع ماده ۹۹ قانون شهرداری	۱۰
بند اول: اعضاء کمیسیون	۱۰
بند دوم: صلاحیت	۱۰
بند سوم: مناطق تحت شمول	۱۲
بند چهارم: نحوه رسیدگی و صدور رأی	۱۳
گفتار سوم: کمیسیون موضوع ماده ۷۷ قانون شهرداری	۱۵
بند اول: اعضاء	۱۵
بند دوم: صلاحیت	۱۶
بند سوم: نحوه رسیدگی به صدور رأی	۱۶
فصل دوم: کمیسیون های موضوع قوانین و مقررات ثبتي	۱۷
گفتار اول: هیأت نظارت	۱۷
بند اول: اعضاء	۱۷
بند دوم: صلاحیت	۱۸
بند سوم: نحوه رسیدگی و صدور رأی	۲۵

گفتار دوم: هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۱۳۳ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.....	۲۸
بند اول: اعضا.....	۲۸
بند دوم: صلاحیت.....	۲۹
بند سوم: نحوه رسیدگی و صدور رأی.....	۳۰
گفتار سوم: هیأت تشخیص موضوع ماده ۱۴۵ الحاقی به قانون ثبت اسناد و املاک.....	۳۲
بند اول: اعضا.....	۳۲
بند دوم: صلاحیت هیأت.....	۳۳
بند سوم: نحوه رسیدگی و صدور رأی.....	۳۴
فصل سوم: هیأت های حل اختلاف موضوع قانون کار و تأمین اجتماعی.....	۳۶
گفتار اول: هیأت های تشخیص و حل اختلاف بین کارگران و کارفرمایان.....	۳۶
بند اول: اعضا.....	۳۷
بند دوم: صلاحیت.....	۳۷
بند سوم: چگونگی رسیدگی و صدور رأی.....	۴۱
گفتار دوم: هیأت بدوی و تجدیدنظر تشخیص مطالبات تأمین اجتماعی.....	۴۳
بند اول: اعضا.....	۴۴
بند دوم: صلاحیت.....	۴۴
بند سوم: نحوه رسیدگی و صدور رأی.....	۴۵
فصل چهارم: کمیسیون ثبت احوال.....	۴۶
بند اول: اعضا.....	۴۶
بند دوم: صلاحیت.....	۴۷
بند سوم: چگونگی تشکیل جلسه، رسیدگی و صدور رأی.....	۴۸

فصل پنجم: هیأت ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای

ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع ۵۰

بند اول: اعضاء ۵۱

بند دوم: اشخاصی که حق اعتراض به هیأت را دارا می باشند ۵۲

بند سوم: صلاحیت ۵۳

بند چهارم: چگونگی تشکیل جلسه، رسیدگی و صدور رأی ۵۳

فصل ششم: هیأت حل اختلاف مالیاتی ۵۵

بند اول: اعضاء ۵۶

بند دوم: صلاحیت ۵۷

بند سوم: چگونگی تشکیل جلسه، رسیدگی و صدور رأی ۶۱

منابع و مأخذ ۶۲

در یک نگاه آماری یکی از نقاط قوت و از ملاک های با ارزش و از شاخص های توسعه یافتگی هر کشوری کاهش ورودی پرونده ها به محاکم قضایی آن کشور و حل و فصل دعاوی مردم از طریق مراجع و نهادهای داوری غیر دولتی و هیأت های شبه قضایی است. استقبال و رغبت به حل و فصل دعاوی از طریق نهادهای مردمی و شبه قضایی نه تنها در داخل کشورها بلکه جامعه بین المللی هم در حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین کشورها اقبال فراوانی در جهت استفاده از نهادهای مذکور از خود نشان داده، بطوری که کثرت نهادهای داوری در جامعه بین المللی در مقایسه با نهادهای قضایی مانند دیوان بین المللی دادگستری از حیث کمیت و کیفیت، قابل مقایسه نمی باشد. در کشور ما نیز وجود نهادهای غیر دولتی و شبه قضایی بر حل و فصل برخی از دعاوی مردم خصوصاً دعاوی مرتبط با نهادها و سازمانهای دولتی سابقه طولانی دارد.

در سالهای اخیر خوشبختانه میل به مشارکت دادن مردم در امور مربوط به خودشان افزایش چشم گیری یافته که نه تنها در مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حتی در مسائل قضایی حل و فصل دعاوی مردم از طریق خود آنان مورد تأکید اولیاء امور در قوای سه گانه نظام جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. همچنانکه دیدگاه های مقام معظم رهبری «مدظله العالی» که در قالب سیاستهای کلان توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام تدوین و ارائه می گردد تأکید بر استفاده از روشهای داوری و حکمیت در حل و فصل دعاوی مردم دارد.

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران فراهم نمودن زمینه تشکیل نهادهای غیر دولتی جهت حل و فصل دعاوی مردم را مورد تأکید قرار داده است.

سیاست دستگاه قضایی مبتنی بر توسعه و گسترش نهادهای شبه قضایی است. و تشکیل شوراهای حل اختلاف را در همین راستا می توان ارزیابی کرد. تا از این طریق ضمن کاهش ورودی پرونده ها به محاکم، قضات فرصت لازم را برای رسیدگی به پرونده های پیچیده و مهمتر داشته باشند و انتظارات عموم مردم از دستگاه قضایی برآورده گردد، از طرفی در بسیاری از هیأتها و کمیسیونهای شبه قضایی نیز که در ارتباط با حل و فصل دعاوی مردم با دستگاه های دولتی در ادارات و سازمانهای دولتی تشکیل شده اند یک عضو قضایی به منظور تطبیق اقدامات و تصمیمات دولتی یا مقررات قانونی و نظارت بر حسن اجرای قوانین حضور دارد.

به همین جهت به منظور آشنایی اجمالی اعضای محترم شوراهای حل اختلاف با کمیسیونهای اداری و شبه قضایی سعی بر آن شده است تا به اختصار برخی از کمیسیونهای فوق را که یکی از اعضای آن عضو قضایی است، معرفی نماییم تا شاهد هر چه بهتر اجراء شدن قوانین و حفظ حقوق آحاد مردم از یک سو، و رعایت نظم و مقررات حقوق عمومی و اجتماعی از سوی دیگر باشیم و از نظریات اصلاحی صاحب نظران بهره مند شویم، البته در مقدمه این کتابچه لازم به ذکر می باشد که طبق بند ۱۰ ماده ۱۰ قانون شوراها که مشعر بر عدم جواز ورود شورا به اموری است که به موجب قوانین دیگر در صلاحیت مراجع اختصاصی یا مراجع قضایی غیر دادگستری است و صلاحیت رسیدگی به موضوعات راجع به این مراجع در اختیار شوراها قرار نگرفته و فقط به منظور آشنایی اعضاء شورای حل اختلاف به موارد صلاحیت مراجع مذکور این کتابچه تدوین شده است که امید است مفید واقع گردد.

اداره کل آموزش کارکنان اداری قوه قضائیه